

פרשת שלח

טמונה בפרשה

עלון שבועי לעידוד העיון והבקיאות בפרשת השבוע

לסדר את הפרשה

לפניכם רשימת נושאי הפרשה בסדר מעורב, עליכם לסדרם מחדש לפי סדר ההתרחשויות בפרשה. כשתצליחו, תקבלו מהאותיות חלק מפסוק מהפרשה.

- א. מקושש העצים ועונשו
 - א. כעס השי"ת וסליחתו ע"י תפילות משה
 - א. דיני מצוות חלה
 - ב. המרגלים תרים את הארץ
 - ד. דיני מצות ציצית
 - ד. דיני פר העלם דבר
 - ה. בכיית העם
 - ה. המרגלים מוציאים דיבת הארץ
 - ו. שליחת המרגלים ע"י משה
 - ט. פירוט שמות המרגלים
 - מ. דיני חטאת יחיד
 - מ. ציווי הנסכים והמנחות
 - צ. עליית המעפילים והכאתם
 - ר. עונש העם והמרגלים
- "-----
"-----

שאלה לשולחן השבת

"ועבדי כלב עקב היתה רוח אחרת עמו"

בפסוק זה מבטיח הקב"ה שכלב יכנס לארץ ישראל. ובהמשך כתוב: "אם אתם תבאו אל הארץ אשר נשאתי את ידי לשכן אתכם בה כי אם כלב בן יפנה ויהושע בן נח".
ויש לבאר מדוע רק כאן הזכיר אף את יהושע, ובתחילה הזכיר כלב לבדו, למרות שבוודאי שיהושע לא היה אף הוא בעצת מרגלים וכנס לארץ?

מטרת השאלה הינה לעודד דיון סביב שולחן השבת. ניתן לשלוח את תשובותיכם למערכת (בצרוף מקורות, אם ישנם) ובל"ג אכתוב מן התשובות בעוד כחודש.

פנינים

"ויקרא משה להושע בן נון יהושע"

כתוב בתרגום יונתן בן עוזיאל שמשה קרא להושע יהושע כשראה את ענוותנותו. וביאר האוהב ישראל מאפטא שכתוב במדרש שלעתיד יבוא יקומו בני ישראל בתחיית המתים לפי סדר הא' ב' של שמם (אברהם, בנימין, גד וכו'). אבל מי שיש בו מדת ענוה - יקומו ראשונים. לכן לא חשש משה שיהושע יקפיד על כך ששמו שונה לרעה מה' ל' ולא יתאחר כלל בתחיית המתים כי מכל מקום יקום בין הראשונים הענוותנים. (ולכן פרעה אמר ליוסף קודם ששינה את שמו לצפנת פענח "אני פרעה" - דהיינו ואין זה יאה שתקום לפני בתחיית המתים, לכן קרא לו שם באות צ', אחריו.) תירוצים נוספים בביאור העניין: ב. משה חשש שיבטל יהושע את דעתו בפני המרגלים מפני ענוותנותו, ולכן הוסיף לו והתפלל עליו. (אבני נזר) ג. יהושע שמע את נבואת אלדד ומידד שעתיד הוא להכניסם לארץ, הרי שיש לנו לחשוש שמפאת ענוותנותו ירצה לדרות את הכניסה לארץ ואת השררה. (עבודת ישראל) ד. הכוונה בדברי התרגום שכאשר ראה משה את ענוותנותו - שלו! שכתוב בתורה "והאיש משה ענו" - בלי האות י', יכל להוסיפה ליהושע. (היה"ק מפשיסחא) ה. למרות שהיה יהושע בן 40 וכבר עברו עליו רוב ימיו ('ימי שנותינו בהם 70 שנה') ולא חטא, חשב משה שבוודאי יוסיפו לו על שנותיו כי נוהג בענוה (כמובא בגמרא (מגילה כז:): 'שאלו תלמידי את ר"א בן שמוע במה הארכת ימים אמר להם וכו' לא פסעתי על ראשי עם קדוש), ולכן התפלל עליו. (אור חדש)

"ראשית עריסותכם חלה תרימו"

כתוב בשולחן ערוך (יו"ד שכ"ו ס"ב): 'אבל [שאר אדם שאינו נחתום] העושה עיסה לחלקה בבצק, פטורה. ויש לבאר את מנהג ישראל המפרישים חלה בערב שבת מהעיסה שממנה מחלקים חלקים שבכל אחת מהן יש פחות משיעור הפרשת חלה כדי לקלוע מהם חלות לשבת, והרי מבואר בשו"ע שמי שמחלק את הבצק אינו חייב בהפרשת חלה? ויש לומר: א. נפטרים מחלה על ידי חלוקה דווקא במקרה שלזו הייתה כוונתו בשעת החלוקה להיפטר מחלה. ב. כדי להיפטר מחלה יש לחלק את העיסה על מנת שלא לאפות את הכל מיד אלא חלק לאחר זמן. (דברי חמודות) ג. הכוונה לחלוקה שלא תחזור לידי חיבור לעולם אבל כאן אופים את החלות יחד וכן בשעת ההכנות. (בית אפרים) ד. רק מי שמחלק כדי לתת לאנשים אחרים חשוב חלוקה הפוטרת מחלה אבל לא שהכל לצורך עצמו. (דרישה) ה. הפטור הוא רק עם מקפיד מאד שלא יגעו ויתערבבו זה בזה. (חזו"א) (ע"פ תשובות הקוראים הנכבדים שליט"א ל'שאלה לשולחן שבת' תשפ"א)

למען תספר בשבוע הספר!

ניתן להשיג ב"מקרא" הוצאה לאור, ובטלפון:

052-7665775

חדש! ניתן להזמין חוברות של חומש בודד מתוך הספר כמזכרת מאירועים

ישנו ביקוש רב בבתי כנסת ברחבי הארץ לקבל את העלון לקהילתם. זו ההזדמנות שלכם לזכות בהפצת תורה!

השתתפו באמצעות העברה לבנק לאומי (10) סניף 905 חשבון 5055271 ע"ש 'ביין'.

חידון א' ת'

התשובה לכל שאלה מתחילה באות המופיעה בתחילת השורה

- א. שמו של אחד מילידי הענק
- ב. הימים שבהם נשלחו המרגלים היו "ימי ___ ענבים"
- ג. שמותיהם של שלושה מהמרגלים
- ד. השי"ת המית במגפה את המרגלים מוצאי ___ הארץ
- ה. מידת נפח לנוזלים (שמן ויין)
- ו. מה עשו העם כשנודע להם עונשם? (לשון הפסוק)
- ז. המרגלים כרתו בנחל אשכול
- ח. העמלקי והכנעני הכו את המעפילים עד ה___
- ט. יהושע וכלב אמרו ש: "___ הארץ מאד מאד"
- י. המקריב נדר או נדבה צריך להביא עמו גם -
- כ. השי"ת הבטיח לו שזרעו יירש את חברון
- ל. מילה נרדפת למילה "לרגל"
- מ. המרגלים אמרו שראו בארץ אנשי ___
- נ. אביו של יהושע (או: אביו של אחד המרגלים)
- ס. מרכיב עיקרי במנחה
- ע. ממנה מפרישים חלה
- פ. המרגלים הביאו והראו למשה וכל העם מ___
- צ. "סר ___ מעליהם"
- ק. ממקום זה במדבר פארן נשלחו המרגלים
- ר. המרגלים הביאו איתם, מהארץ להראות לעם
- ש. חברון נבנתה _ שנים לפני צוען מצרים
- ת. המרגלים הביאו איתם, מהארץ להראות לעם

חידון א' ת' הפוך

התשובה לכל שאלה מסתיימת באות המופיעה בתחילת השורה

- א. אביו של מרגל שבט בנימין, פלטי
- ב. "הלוא ___ לנו ___ מצרימה"
- ג. 'ציצית' בנימטריא + 8 חוטים + 5 קשרים =
- ד. שמו של מקושש העצים (ע"פ המסורת)
- ה. עונשו של המחלל שבת במזיד
- ו. יהושע וכלב ___ את בגדיהם אחר דברי המרגלים
- ז. "וטפכם אשר אמרתם ___ יהיה"
- ח. "ועתה יגדל נא ___ ד"
- ט. שמו של מרגל שבט שמעון
- י. שמותיהם של שניים מילידי הענק
- ך. השי"ת אמר למשה: "סלחתי ___"
- ל. המרגלים הביאו מארץ ישראל במוט
- ם. המרגלים אמרו שנראו בעינינו ובעיניהם כ -
- ן. יש להרים תרומה מן החלה כתרומת ___
- ס. "___ כלב את העם אל משה" (רמז: 'זישקט', 'זישתיק')
- ע. מרגל שבט ראובן
- ף. אביו של מרגל שבט יששכר, יגאל
- ץ. אדם כשר מכונה כך (ע"פ רש"י)
- ק. עם שיושב, בארץ הנגב
- ר. השי"ת רצה להרוג את בני ישראל ב-
- ש. המעפילים המרו את דבר השי"ת והעפילו אל _ ההר
- ת. המרגלים ראו בארץ ישראל ערים ___

ואלה שמות

"כלב בן יפונה"

אלו שמות נוספים היו לכלב ומה פירושם? (התשובות במדור התשובות)

מן המדרש

כתוב: "ותדבר מרים ואהרן במשה" (בסוף הפרשה הקודמת), ואחר כך: "שלח לך". זה שאמר הכתוב (ישעיה מד): "לא ידעו ולא יבינו כי טח מראות עיניהם". מה ראה הכתוב לומר אחר מעשה מרים 'שלח לך אנשים'? אלא, שהיה צפוי לפני הקב"ה שיאמרו לשון הרע על הארץ. אמר הקב"ה, שלא יהיו אומרים לא היינו יודעים עונש לשון הרע, לפיכך סמך הקב"ה הענין זה לזה לפי שדברה מרים באחיה ולקתה בצרעת כדי שידעו הכל עונשו של לשון הרע. שאם בקשו לומר לשון הרע יהיו מסתכלים מה נעשה למרים, ואף על פי כן לא רצו ללמוד. לכך נאמר: "לא ידעו ולא יבינו כי טח מראות עיניהם". דבר אחר, אף על פי שאמר הקב"ה: "שלח לך", לא היה ממנו שילכו, שכבר אמר להם שבחה של ארץ ישראל: "כי ד' אלקיך מביאך אל ארץ וגו', וכן הוא אומר: "כי הארץ אשר אתה בא שמה לרשתה" וגו'. אלא ישראל הם ביקשו הדברים הללו... רבי יהושע אומר, למה היו דומים? למלך שזימן לבנו אישה נאה ובת טובים ועשירה, אמר לו המלך: 'זימנתי לך אישה נאה ובת טובים ועשירה'. אמר לו הבן: 'אלך ואראה אותה', שלא היה מאמין לאביו. מיד הקשה הדבר והרע לאביו, אמר אביו: 'מה אעשה? אם אומר לו איני מראה אותה לך עכשיו הוא אומר כעורה הייתה לפיכך לא רצה להראותה'. לסוף אמר לו: 'ראה אותה ותדע אם כזבתי לך, ובשביל שלא האמנת בי - קונם שאין אתה רואה אותה בביתך, אלא לבנך אני נותנה'. כך הקב"ה אמר לישראל: "טובה הארץ", ולא האמינו, אלא אמרו: "נשלחה אנשים לפנינו ויחפרו לנו", אמר הקב"ה: אם מעכב אני עליהם הם אומרים על שאינה טובה לא הראה אותה לנו, אלא יראו אותה ובשבעה שאין אחד מהם נכנס לתוכה, שנאמר: "אם יראו את הארץ אשר נשבעתי לאבתם וכל מנאצי לא יראוה", אלא לבניהם אני נותנה. (ע"פ מ"ר)

מילה בפרשה

התבונן בתשומת לב,
באות שאותה אוהב,
מצא אותה בנביעה,
ואף בו פעמיים נקבעה.

המונח המבוקש הינו מילה
בת 3 אותיות המופיעה בפרשה.
אשר כל שורה בחידה
רומזת להקשר שונה שלה.
(יתכן כתיב חסר וחילופי אותיות
בעלי הגיה דומה)

התשובה תתפרסם אי"ה בגיליון הבא

ושפני טמוני חול

עיר, כהן גדול ואדם חשוב בישראל, מולם באותו השם?

"שמוע בן זכור"

חז"ל לימדונו שכאשר האדם לומד, צריך להשמיע לאוזנו וללמוד בקול רם, ודרשו "כי חיים הם למוצאיהם" אל תקרי 'למוצאיהם' אלא 'למוצאיהם' - בפה, שכך לא ישכח לימודו. וזהו: 'שמוע' - דהיינו שישמע לאוזניו כשהוא לומד תורה, ועל ידי זה יהיה 'בן זכור' - שיזכור את כל לימודו.

"ראשי בני ישראל המה"

כתב בעל הטורים שכל המרגלים היו בדרגה של שרי חמישים. ומופלא הדבר שנבחר יהושע, שלכאורה היה בתפקיד יחסית זוטא, להנהיג את כל עם ישראל לאחר מות משה, אלא שעמל והתעלה והגיע למעלתו הרמה.

שעשועי דאורייתא

"תשאו את עונתיכם ארבעים שנה"

מלבד שהיית בנ"י במדבר, על אלו דברים נוספים בתנ"ך מוזכרים 40 שנה? (2 בתורה)

מצאו נא בפרשה:

1. שני אנשים שונים עם אותו השם בדיוק.
2. שתי אותיות רצופות באותה המלה ללא ניקוד או טעם.
3. שמות של ארבע ממסכתות השי"ס.
4. מילה בת שלוש אותיות עוקבות בסדר הא' ב' (לדוגמא: 'גדה')
5. את האות מ' המופיעה 3 פעמים ברציפות. (לא באותה מילה)
6. כמה פעמים כתובה בפרשה המילה 'מרגלים'?

שמיאות מי יבין

לפניכם פסוק מן הפרשה שנפל בו שיבוש, התשכילו להבין מהו?

1. "וידבר ד' אל משה לאמר דבר אל בני ישראל ואמרת אלהם ועשו להם ציצת על כנפי בגדיהם לדרתם ונתנו על ציצת הכנף פתיל תכלת"
2. "אני ד' אלקיכם אשר הוצאתי אתכם מארץ מצרים להיות לכם לאלקים אני ד' אלקיכם אמת"

תשובות

ושפני טמוני חול - תשובה לגיליון קודם: איך יתכן שיהיה פסח שני יותר מיום אחד? - משך חכמה אם יבנה בית המקדש בין פסח ראשון לשני. יעשו פסח שני 7 ימים. **לסדר את הפרשה** - "טובה הארץ מאד מאד." **חידון א' ת'** - אחימן, ביכורי ענבים, גדי גאואל גדיאל, דיבת, הין, ויתאבלו, זמורה, חרמה, טובה, יין, כלב, לתור, מידות, נון, סולת, עיסה/עריסותיכם, פרי הארץ, צילם, קדש, רימון, שבע, תאנה. **חידון א' ת' הפוך** - רפוא, טוב שוב, תרי"ג, צלפחד, סקילה, קרעו, לבו, כח, שפט, ששי תלמי, כדברך, אשכול, חגבים, גורן, ויהס, שמוע, יוסף, עץ, עמלק, דבר, ראש, בצורות. **שעשועי דאורייתא** - בתורה: לגבי הגיל שיצחק התחתן ושעשיו התחתן. ובנ"ך: 40 שנה: גיל יהושע שנשלח לרגל, הארץ שקטה 40 שנה בימי עתניאל, גדעון ודבורה, בנ"י היו ביד פלשתים 40 שנה לפני שמשון, גיל איש בשת במלכו, מספר שנות מלכות דוד, לאחר 40 שנה אבשלום הלך לחברון, שנות מלכות שלמה, שנות מלכות יהואש, שנות חורבנה של מצרים. 1. "יוסף", אבי מנשה ואבי יגאל. 2. "והביאתי אותם". 3. חלה שבת אבות מדות. 4. "כלם אנשים". 5. "ועצום ממנו". 6. המילה איננה מופיעה, הם מכונים 'אנשים'. **ואלה שמות** - אשחור - שהושחרו פניו בתעניות, ישר - שיישר את עצמו מלטעות במרגלים, שובב - ששייב את יצרו מלטעות במרגלים, ארדון - שרדה את יצרו מלטעות במרגלים, אבי - שהיה למרים כאב, תקוע - שתקע את לבו לאביו שבשמים, בן יפנה - הוא בן שפנה מעצת מרגלים, כלובי (עיין דה"א ב,ט). קוץ, ענוב, הצובבה, (שמו"ר) מרד. **מילה בפרשה בהעלותך** - ירק. "מכלי לחברו הערה" - לשפוך נזולים לכלי נקרא להוריק, ובלשון יחיד עבר: הריק, ירק. "במעשה זילזול נורא" - ירק מפיו, "קו ששולט בגבול" - "הקו הירוק", "ואף בגן שבו יבול" - גן ירקות - גן ירק. **טמונות בפרשה** - 1. "ומן הרימונים" (יג,כג). 2. "היש בה עץ אם אין" - (עם עין) (יג,כ). 3. "עין בעין" (יד,יד). 4. "אנשי מידות" (יג,לב). 5. "מצרים" (יג,כב). 6. "כחגבים" (יג,לב). 7. "ילידי הענק" (יג,כב). 8. "סר צילם" (יד,ט). 9. "במשמר" (טו,לד). 10. "יושב על הים" (יג,כט). 11. "עד חברון" (יג,כב). 12. "אפס כי עז" (יג,כח). 13. פיצוחים - "הבפחזין" (אונקלוס יג,כט). 14. "וירגמו אותו באבנים" (טו,לו), "לרגום אותם באבנים" (יד,י). 15. כ+לב "כלב" (יג,ו). 16. "השמנה היא אם רזה" (יג,כ). **טמונות בהפטר** - 1. "ותורידם בחבל" (ב,טו). 2. "השער לסגור" (ב,ה). 3. "ושמה רחב" (ב,א). 4. "ותקשר את תקות השני בחלון" (ב,כא) **שאלה לשלחן השבת במדבר** - שאלנו: במנין השבטים בפרשה, תמיד בסיכום סך הנפשות בכל שבט ושבת, מתקבל מספר עגול למאות, דהיינו ללא עשרות או יחידות, למעט שבט גד שמנה חמשה וארבעים אלף ושש מאות וחמשים. כיצד יתכן שמספר האנשים בכל שבט ושבת התחלק בדיוק במאה? כמה מעיקרי התשובות שהתקבלו במערכת: 1. תשובה סטטיסטית: כל פעם שנגמרה הספירה במספר שמסתיים ביחידות, עוגל המספר למאה הקרובה, חוץ מאשר במקרים שבהם הספירה העלתה עשרות שלמות, שאז נשאר המספר על כנו. מבחינה סטטיסטית, ישנו סיכוי שישתיים בעשרות מדויקות 1.2 מכל השבטים ובאמת רק אצל גד, ולאחר מכן אצל ראובן זה מה שקרה. 2. תמיד עיגלו כלפי המאה הקרובה חוץ מבמקרה שהתוצאה הייתה חמישים בדיוק, ואצל ראובן שהסתיים בשלושים, התורה רצתה להדגיש לנו את חסרונם של בלועי ושרופי עדת קורח. (אמת ליעקב) 3. אכן היה זה מספרם המדויק, ודבר זה הוא ממעלות בני ישראל, שנאמר עליהם: "שניך כעדר הקצובות שעלו מן הרחצה שכולם מתאימות ושכלה אין בהם". שהרי במניין הלזים חייבים לומר שנמנו במדויק שנפדו כנגד מספרם בדיוק הבכורות.

ניתן להשיג את העלון:

במייל: ע"י שליחת מייל בקשה אל: temunabaparashah@gmail.com - מלמדים, תלמודי תורה ובתי ספר - נא ציינו זאת.

ב: 'לדעת', 'אידישער וינקל' (באידיש) ו'דרשו'.

בירושלים: בחנות 'פיצוחי בית ישראל רח' בית ישראל 1, ובמערכת.

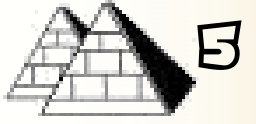
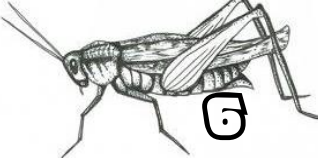
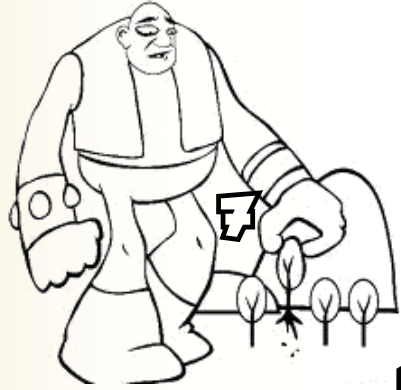
זהו חידון משעשע מתמונות הרומזות על פסוקים ומושגים מהפרשה ומפירוש רש"י.
(תוכלו למצוא תשובות במדור 'תשובות')

אדגיש, כי אין הכוונה להמחיש את הפסוקים כלל, אלא רק בדרך רמז וכפל לשון. (מומלץ לציין זאת לילדים)
temunabaparashah@gmail.com חיווקים והערות: כמו"כ להצטרפות לרשימת התפוצה ולהקדשות ניתן לשלוח בקשה למייל הנ"ל.

טמונות בפרשה

מקרא רמת קושי: רגל קשה

4 S-M-L-XL

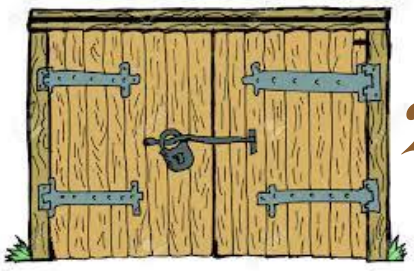
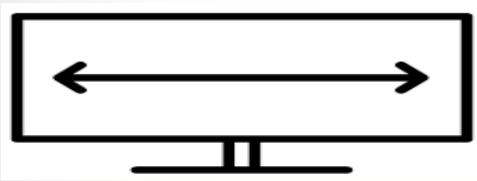
מחשבה טובה
 התשובה לטמונה זו
 תתפרסם בע"ה בגיליון הבא

תשובה לגיליון הקודם
 ספינה - "שטו העם" (יא,ה)

הפטרת שלח "וישלח יהושע" (יהושע ב, א - כד)

טמונות בהפטרה

© כל הזכויות שמורות לאורון ביין.

עדיין ניתן לרכוש את משחק ה'חדר בריחה' המבוקש!
 חידות ומשימות לכל הגילאים לחוויה משפחתית מושלמת! - לפרטים ולהזמנות: 052-766-5775